

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 15. Rei grandium criminum, v.g. fornicationis, olim sacramentaliter
non absolvebantur, nisi post actam pœnitentiam canonicam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

denus, eadem diligentia & sollicitudine vicinos
conjubant, Concilia habebant, nec unquam pa-
rebat, privativa confitio curacionis modos peccato-
ribus addibebat. Si quis id fecisset facinus, statim se-
vera censura vindicabant.

201 Ne autem in hac curacione & communione salle-
rentur, hanc antiquam regulam observabant, ita
esse conciliacionem & communionem redhibebant,
quibus Deus redderat, juxta divinam senten-
tiam Act. 10. latam: "Quod Deus purifica-
, vit, tu communie ne dixis. Credebam insu-
per, atque hoc erat potissimum totius discipline
pœnitentialis fundamentum, operum canonice pro
peccatis injunctorum sedula prestatione interna
cordis compunctionem angeret & accendi, iram Dei
mitigari, Deum pœnitentibus placari, penas eten-
nas, peccatis debitas, non modo fringere, sed etiam
extingui, ita ut qui injunctum à Sacerdote opus
humiliter perfecisset, peccatorum veniam à Deo
promoveretur, ac proinde ab Ecclesia camdemmo-
riti conqueveretur: è quid rata haberet Deus in
celo, quæcumque Ecclesia in terra de peccatis ju-
dicia faceret. Non negabant peccatoris compunc-
tionem tam ardorem & inflammationem eis posse, ut
uno momento perficiantur à Deo peccatorum remis-
sionem obtineret, omnemque infernum penas extin-
gueret. Sed & hoc rurum esse, & si quando con-
tingeret, incognitum esse profitebantur. Id est ut pœ-
nitentium conversionem explorarent, atque illas
inflammationem pœnitentes à Deo promoverentur,
opera varia injungebant, quibus diligenter peradisti,
eos purgatos esse & sanatos, Deo econiam Ecclesie
approbat, non dubitabant, aqua ut ver-
tates à Deo habitos reconciliabant, & Communione
donabant. Si vero morbo correti, pœnitentiam
petebant, aut grave aliquod periculum ipsorum
anima aut corporis metueretur, morbo urgente,
aut periculo diu inominante, reconciliationem con-
cedebant, pœnitentia nulla, aut brevi imposita,
agratim autem tantum indicata eā conditione, ut
si morbo superfites essent, eam exequentur. Sed
cum præter verba, genitivusque morientis, nibil es-
set nisi de sinceritate, & iusta quantitate communio-
nem compertum, de latere sordi pœnitentium
diffidere plurimum, nibil velle certi affirmare pre-
dicabant. Abholabant tamen, rati positis esse (in
dubio cuius longius examen temporis angustia non
patiebantur) severa pœnitenti, quam Sacramen-
to: cum Sacramentum propter pœnitentem sit in-
stitutum.

202 His premissis deinde Morinus ex perpicuis anti-
quorum Patrum testimoniosis demonstrat, ipsos
diligentissime semper cavisse, ne quenquam abfol-
verent, quem prius à Deo vel absolutum, vel Sa-
cerdotum ministerio curatione peracta abholendum,
quantum homini judicare fas est, certò non crede-
rent. Igitur certum est ipsos non credidisse, fe de-
dere absolvere confitentes totes quies absol-
utionem poscerent, nec ipsorum manifesta foret
indispositio; imò ordinariè non prius ipsos abfol-
uisse, quam certa ipsi appareret ipsorum dispositio,
quantum fas esset homini judicare. Et can-
dem fuisse antiquorum Scholasticorum sententiam ex ipsorum testimonio cap. 18. demonstrat.

203 Capite vero 19. demonstrat, quid suam illam
proxim tunc Patres temperabant, cum pœnitentium
mors urebat, vel aliquod salutis periculum
imminiebat. Tunc enim (inquit) tam certa sincera
pœnitentia argumenta non iudicabat attendenda.
Cum enim atrocias Decianæ persecutions lapso-
rum ingentem multitudinem Ecclesiæ peperisset,
& ipsi (imprudentium Confessorum littere munici-
pi) pacem sibi redhiberi, nullà aucta pœnitentia, in-
solenter efflagitarent, Cyprianus cum Clero suo,
Clerus quoque Romanus (Sede vacante per mor-
tem Fabiani) Decreto provisorio statuerunt, pa-
tom. III.

cem lapsi moribundis dati; sanos vero expecta-
re, donec (persecutione sedata) Concilia celebra-
rentur, ibique quā ratione pax unicuique redden-
da foret, definitur. Sedatà paulo persecutione,
Rōme & in Africa habitis Conciliis, statutum
est, pacem Libealiticis dandam, nullā alia aucta
pœnitentia, præter eam, quam à suo se lapsi egis-
se probabant. Sacrificatum vero pœnitentiam
diu trahendam, autem quam par ipsi redderetur,
nisi mors urgens aliud exigere. Si nullo periculo
urgerentur, ipso non reconciliando, priusquam
implessent pœnitentia tempus sibi recenter consti-
tutum. Quia tamen paulo post statutum istud no-
va persecutio immittente visa est, decreum est ut
nulla interposita mox pax omnibus redderetur.
Quia Concilia tunc habita confuerunt, sufficere
quid ex eorum genitibus & inchoata pœnitentia
probabilis conjectura haberetur, Deo acceptam
est posse ipsorum reconciliationem. Hæc omnia
ex epist. 52. & 54. Cypriani, pulcherrimisque ratio-
nibus, ab eodem Cypriano deductis, perpicue
ibi probat, offendens à Cypriano solidissime dis-
volvi omnia in contrarium objecta.

Interim videat hinc Lector, veteres Patres ad 204
absolutionem dandam lapsi in enorme crimen
(quale erat in persecutione idolis sacrificis) extra
mortis vel salutis periculum handi sufficere
contents probabili conjecturā, ex ipsorum fletibus
& inchoata pœnitentia peccati, de dispositione ip-
sorum; sed certius argumentum istius dispositionis
requiriſſe. Nec proinde extra mortis vel salutis
periculum ipsos ad absolutionem dispositos cen-
suſſe ex fletibus & inchoata pœnitentia, mul-
to minus ex foliis verbis ipsorum; sed certiora ad
id credendum argumenta posuſſe. Ex quo mani-
festè tandem conficitur, Ecclesiæ & Patres,
extra mortis & salutis periculum, olim non ab-
soluisse lapsi in enorme crimen, quoties absolu-
tionem confitentes poscebant, tametsi manifesta
non esset in dispositio ipsorum: nec per consequens,
extra periculum illud, ante impletum pœnitentia
tempus, ipsi se dispositos aſſerentibus ordinariè
credidisse in solo verbo ipsorum, tametsi mani-
festa non apparet ratio in contrarium: cum ne ip-
sos quidem dispositos crediderint, dum non foliis
verbis, sed & fletibus & inchoata pœnitentia se dis-
positos aſſerent, tametsi manifesta non esset in
dispositio ipsorum. Quod ex dicendis magis magis
que demonstrabitur.

CAPUT XV.

*Rei grandium criminum, v.g. fornicationis;
olim sacramentaliter non absolvebantur, nisi
post altam pœnitentiam canonicanam.*

V Eritas ista constabit ex dicendis cap. 17. & 18. 205
Vide ibi.

CAPUT XVI.

*Quando speciales ob causas, v.g. ob mortis pe-
riulum, ante altam pœnitentiam canonicanam,
dictis peccatoribus absolutione data fuit, abolu-
tionis istius valorem & fructum Patres in
dubitum revocaverunt.*

I Ta Morinus lib. 4. c. 11. n. 11. ubi sic: *Quam-* 206
*quam varii occasionibus explicatis, aliquæ oc-
currentibus, nullā imposta pena absolutionem &
communionem graviter peccantibus Patres largen-
tur (verbis & fletibus praesentibus eorum conteni-
ti, ut n. 9. præmisserat) longe tamen pluri facie-
bant fructum reconciliationis, pœnitentia legitime*

Gg